

Puheterapiapalvelujen hoitotakuu 1.9.2023 alkaen

Hoitotakuulainsäädäntöön on tullut muutoksia 1.9.2023 alkaen. Suomen Puheterapeuttiliitto on perehtynyt hoitotakuuta koskevaan lainsäädäntöön sekä STM:n heinäkuussa hyvinvointialueille lähettämään ohjeistukseen ja selvittänyt, mitä hoitotakuun muutokset tarkoittavat puheterapiapalvelujen kannalta.

Hoidontarpeenarvio ja hoitotakuu

Puheterapian hoitotakuu on edelleen lähes kaikissa tapauksissa kolme kuukautta. Sekä asiakkaiden saaman palvelun laadun että palvelujen oikein kohdentumisen kannalta on hyödyllistä, että hoidontarpeenarvion voi tehdä lääkärin, hoitajan tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön ohella myös puheterapeutti. Näin asiakkailta on mahdollisuus tarkastaa hoidontarve suoraan puheterapeutilta ja asiakas ohjautuu tehokkaammin hänen tilanteeseensa parhaiten sopivien palveluiden piiriin.

On huomioitava kuitenkin, että hoidontarpeen arvioinnin yhteydessä voi käydä ilmi, että kolmen kuukauden määräaika on kohtuuton asiakkaan kokonaistilanteen kannalta. Näin on usein aivoverenkiertohäiriöiden kuntoutuksen kohdalla sekä monissa lasten kehitystä koskevissa tilanteissa. Tällöin palveluihin on päästävä mahdollisimman nopeasti.

Puheterapeutin suoravastaanotto

Terveydenhuoltolain perusteluissa suoravastaanotto on kuvattu fysioterapian yhteydessä. Fysioterapeutin suoravastaanotossa potilaalle varataan aika suoraan fysioterapeutille, eikä potilasta lähetetä ensin hoitajan tai lääkärin vastaanotolle. Lisäksi tulee täyttyä Terveydenhuoltolain 51 a § 1 momentin mukainen edellytys: ”perusterveydenhuollon kiireettömän sairaanhoidon ensimmäinen hoitotapahtuma on järjestettävä arviointia seuraavien 14 vuorokauden aikana, jos potilaan hoitoon hakeutumisen syynä on sairastuminen, vamma, pitkäaikaissairauden vaikeutuminen, uusien oireiden esilletulo tai toimintakyvyn aleneminen, ja hoito kuuluu yleislääketieteen alaan”. Perustason lääkinällinen kuntoutus kuuluu yleislääketieteen alaan.

Jos puheterapeutin palvelu on järjestetty samalla tavalla, voidaan puhua puheterapeutin suoravastaanotosta. Edellä kuvatut ehdot täyttävissä suoravastaanoton tilanteissa hoitotakuu on 14 vuorokautta. Puheterapeutin suoravastaanotto toiminta perusterveydenhuollossa on toistaiseksi harvinaista.

Hoitotakuuta koskevan lain muutoksista huolimatta puheterapiapalveluiden hoitotakuuseen ei käytännössä siis tule muutoksia. Hoitotakuu säilyy pääosin kolmessa kuukaudessa.

Lopullisen tulkinnan 1.9.2023 voimaan tulleesta hoitotakuulainsäädännöstä tekee Aluehallintovirasto, mikäli sinne tehdään kantelu puheterapiapalveluista. Suomen Puheterapeuttiliitto voi tarkistaa kantaansa hoitotakuuseen ja puheterapiapalveluihin näiden linjausten perusteella.